

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο 180 χρόνια εκπαίδευσης, έρευνας και κοινωνικής προσφοράς

Το Πολυτεχνείο γεννήθηκε πριν 180 χρόνια, το 1837 με το νέο ημερολόγιο, 1836 με το παλιό, ως κυριακάτικο σχολείο μαστόρων, από την αρχή συνδεδεμένο με τον κόσμο της εργασίας και της παραγωγής και εξελίχθηκε σταθερά σύμφωνα πάντα με τις ανάγκες της κοινωνίας. Αυτή η καταγωγή επηρέασε βαθιά τα χαρακτηριστικά του και κληροδότησε στο ΕΜΠ ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά, για τα οποία είναι υπερήφανο: τον προσανατολισμό *στην πράξη*. Μερικά χρόνια αργότερα, οι ευεργέτες από το Μέτσοβο δώριζαν στο ΕΜΠ ένα τεράστιο για την εποχή ποσό, δείχνοντας όχι μόνο βαθύ πατριωτισμό αλλά και εξαιρετική διορατικότητα για το τι είχε πραγματικά ανάγκη η χώρα, για να στηριχθεί στα πρώτα βήματά της. Έτσι γεννήθηκε το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο: ως αμιγώς τεχνολογικό πανεπιστήμιο, ως «Πολυτεχνείο». Ταυτόχρονα «Εθνικό», συνδέοντας την αποστολή του με τις προοπτικές της χώρας και «Μετσόβιο», ως φόρος τιμής σε αυτούς που του έδωσαν την πρώτη γενναία ώθηση.

Σταδιακά, η φοίτηση στο Πολυτεχνείο εμπλουτίστηκε με μαθήματα υποδομής στις βασικές επιστήμες και ενισχύθηκε και το κομμάτι της θεωρίας. Πάντα, όμως, ο προσανατολισμός του ΕΜΠ ήταν *στην πράξη*. Εκεί που η επιστήμη αναμετράται με την πραγματικότητα και προσπαθεί να τη μετασχηματίσει, εκεί που παράγεται η τεχνολογία. Τα μεγάλα προβλήματα της χώρας ήταν αυτά που ενέπνεαν τους σπουδαστές και τους καθηγητές του. Με στόχο την επίλυσή τους διέθεταν, και βέβαια έθεταν σε δοκιμασία, το επιστημονικό ανάστημά τους. Καλλιεργήθηκε έτσι στους αποφοίτους του η αυτοπεποίθηση που παράγεται από την ισχυρή γνώση. Η Ελλάδα μπορούσε να έχει το επιστημονικό δυναμικό που θα τη βοηθούσε να χαράξει μια πορεία προόδου, μακριά από εξαρτήσεις εθνικές, πολιτικές, ακόμη και τεχνολογικές. Το ΕΜΠ είχε τη δική του ιδιαίτερη, καταλυτική συμβολή σε όλες τις μεγάλες μάχες για την πρόοδο της ελληνικής κοινωνίας. Μέσα από αυτή την πορεία το Πολυτεχνείο κατέκτησε τη θέση του κορυφαίου Τεχνολογικού Ιδρύματος της χώρας, με διεθνή απήχηση.

Η παρουσία και πορεία του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου κατά τα 180 χρόνια της ιστορίας του συμπυκνώνεται στο τρίπτυχο: εκπαίδευση, έρευνα, κοινωνική προσφορά.

Το ΕΜΠ είναι, πάνω απ' όλα, ένα εκπαιδευτικό Ίδρυμα. Κύριο μέλημά του είναι να ετοιμάσει αποφοίτους ικανούς να ανταποκριθούν στις προκλήσεις όχι μόνο του σήμερα, αλλά και του

αύριο. Στόχος είναι η ανθεκτική στο χρόνο, βαθειά και πολύπλευρη εκπαίδευση των σπουδαστών και όχι η εφήμερη κατάρτιση. Η εδραιωμένη πεποίθηση του ΕΜΠ ότι ο σύγχρονος μηχανικός χρειάζεται σοβαρό θεωρητικό υπόβαθρο, ειδικές τεχνολογικές γνώσεις αλλά και γνώσεις ανθρωπιστικών επιστημών που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη ολοκληρωμένης προσωπικότητας συνειδητού πολίτη, αποτελεί τη βάση για την διαμόρφωση του προγράμματος πενταετών σπουδών του, που κατοχυρώνουν για τις εννέα Σχολές του υψηλής ποιότητας και διεθνούς αποδοχής διπλώματα.

Η επιστημονική έρευνα είναι ένα πολύ σημαντικό μέρος της δραστηριότητας του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, το οποίο από πολλές δεκαετίες πριν έχει καθιερωθεί ως ένα ισχυρότατο διεθνές ερευνητικό κέντρο. Η ανάληψη και ολοκλήρωση μεγάλου αριθμού ερευνητικών προγραμμάτων τόσο εφαρμοσμένων όσο και βασικής έρευνας, τα οποία κατά την τελευταία πενταετία ξεπερνούν τα 1250, έχει καταστήσει το Πολυτεχνείο ένα από τα σημαντικότερα ερευνητικά κέντρα στην Ευρώπη και έχει ενισχύσει σημαντικά τις υποδομές του. Η Έρευνα στο ΕΜΠ κινείται τόσο προς τη σταθερή εξυπηρέτηση των ιδιαίτερων αναγκών της ελληνικής κοινωνίας όσο και προς όλα τα αναδυόμενα επιστημονικά και τεχνολογικά πεδία. Οι συνεργασίες του ΕΜΠ με αναγνωρισμένα Πανεπιστήμια και Τεχνολογικά Ινστιτούτα της αλλοδαπής ανέρχονται σε εκατοντάδες. Το ΕΜΠ όχι μόνο βρίσκεται στη πρωτοπορία της διεθνούς τεχνολογικής έρευνας αλλά σε ορισμένα πεδία τη διαμορφώνει.

Παράλληλα με την επιτέλεση του επιστημονικού του έργου, το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο δεν ήταν ποτέ αποξενωμένο από την κοινωνική πραγματικότητα. Ήταν πάντα ενεργά παρόν για την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών. Αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του, το Πολυτεχνείο διαχρονικά έδινε το παράδειγμα της εθελοντικής κοινωνικής προσφοράς. Μηχανικοί όπως ο Καθηγητής γεφυροποιίας, λιμενικών και υδραυλικών έργων και ακαδημαϊκός Άγγελος Γκίνης, ο Καθηγητής στατικής, γεωρυσιαστής και βουλευτής Νικόλαος Κιτσίκης, ο Δημήτριος Λαμπαδάριος, Καθηγητής Γεωδαισίας και ακαδημαϊκός και αρκετοί άλλοι βέβαια, συνέβαλαν ενεργά στην ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ου αιώνα.

Το ΕΜΠ είχε πρωταγωνιστικό ρόλο στον σχεδιασμό και την υλοποίηση μεγάλων προγραμμάτων για την αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών της χώρας όπως η λειτουργία της τηλεγραφίας από ελληνικά χέρια στο τέλος του 19ου αιώνα, κατά τον μεσοπόλεμο η στέγαση σε προσφυγικούς οικισμούς των ελληνικών πληθυσμών της Μικράς Ασίας και του Πόντου και κατά την μεταπολεμική περίοδο η ανασυγκρότηση του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου καθώς και του συστήματος λιμανιών, η οργάνωση του Υφυπουργείου Ανοικοδόμησης, ο εξηλεκτρισμός της χώρας και η δημιουργία της ΔΕΗ, η ανασυγκρότηση του τηλεγραφικού και τηλεφωνικού δικτύου, ο εκσυγχρονισμός της Τοπογραφικής Υπηρεσίας και της Εταιρείας Υδάτων, η ανοικοδόμηση των πόλεων και η σύνταξη ευρύτερων πολεοδομικών και χωροταξικών σχεδίων.

Αλλά και κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 20ου αιώνα και τις πρώτες του 21ου αιώνα το Πολυτεχνείο εξακολουθεί να ανταποκρίνεται άμεσα στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας με την εφαρμογή της εξειδικευμένης γνώσης και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας. Το Μετσόβιο Κέντρο Διεπιστημονικής Έρευνας ένα πρωτοπόρο ερευνητικό κέντρο, λειτουργεί από το 2007 σε σύγχρονες εγκαταστάσεις στο Μέτσοβο και μελετά τα προβλήματα των ορεινών περιοχών. Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου ιδρύθηκε όταν η περιοχή υπέφερε από την αποβιομηχάνιση και την ανεργία. Από τον σχεδιασμό της αντισεισμικής προστασίας της χώρας, την συμβολή στην αντιμετώπιση των πυρκαγιών στην Ηλεία, την διαμόρφωση του εθνικού στρατηγικού σχεδίου βελτίωσης της οδικής ασφάλειας έως την αποκατάσταση του Παναγίου Τάφου και την προσπάθεια αναστήλωσης του Γεφυριού της Πλάκας το δυναμικό του Πολυτεχνείου ήταν πάντα παρόν στη μάχη για την αντιμετώπιση των αναγκών της κοινωνίας και του ελληνισμού.

Το τρέχον έτος είναι επετειακό για το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, καθώς συμπληρώνονται 180 χρόνια από την ίδρυσή του. Θα γιορτάσει αυτήν την επέτειο χωρίς τους τυπικούς «πανηγυρικούς». Στόχος του εορτασμού είναι η σε βάθος μελέτη της ιστορίας του για την απόκτηση αυτογνωσίας, που αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή αντιμετώπιση των κρίσιμων προκλήσεων που θα παρουσιαστούν στο μέλλον. Παράλληλα, η επέτειος αυτή αποτελεί μια σημαντική ευκαιρία για το Ίδρυμα να αναδείξει το γεγονός ότι το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, κατά τη μακρόχρονη πορεία του συμπλέκεται αδιάλειπτα με την ιστορία της νεότερης Ελλάδας, τόσο στις ήρεμες όσο και στις θυελλώδεις περιόδους της, με κορυφαίο σύγχρονο παράδειγμα την εξέγερση του Νοεμβρίου του 1973 κατά της δικτατορίας. Στην 180χρονη διαδρομή του, το Πολυτεχνείο, ήταν πάντα μπροστά στα μέτωπα των επιστημονικών προκλήσεων, μπροστά στα δύσκολα κοινωνικά προβλήματα, σταθερά με το βλέμμα εμπρός στις απαιτήσεις του αύριο.

Σήμερα που η Ελλάδα βιώνει μια αδυσώπητη κρίση, το ΕΜΠ μοιράζεται την ίδια αγωνία με την ελληνική κοινωνία. Συναισθάνεται τις αρνητικές επιπτώσεις, ιδιαίτερα στις προοπτικές της νέας γενιάς. Εμπνεόμενο, όμως, από την ιστορία του το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο φιλοδοξεί και σήμερα να βρεθεί στην πρώτη γραμμή της μάχης για την παραγωγική και κοινωνική ανόρθωση της χώρας.

Ο εορτασμός των 180 χρόνων του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, το οποίο παρακολουθεί και εναρμονίζεται με την ιστορία ανάπτυξης και προόδου της χώρας μας, αποτελεί μια υπενθύμιση αλλά και μια επιβεβαίωση ότι η ευθύνη της ακαδημαϊκής κοινότητας του Ιδρύματος απέναντι στην Ελλάδα παραμένει αμείωτα μεγάλη. Η κοινότητα του ΕΜΠ παραμένει άρρηκτα συνδεδεμένη με την προσπάθεια της χώρας για πρόοδο και ευημερία, στην οποία επιλέγει να συμβάλλει άοκνα. Αυτή την παράδοση ευθύνης, που υπάρχει στο ΕΜΠ και μεταδόθηκε από γενιά σε γενιά από τον πρώτο χρόνο λειτουργίας του μέχρι σήμερα, το Ίδρυμα θα συνεχίσει αναμφίβολα να τιμά στο εγγύς αλλά και στο απώτερο μέλλον.